

W jaki sposób mogę dochodzić odszkodowania lub naprawienia szkody w inny sposób od sprawcy czynu w postępowaniu karnym i do kogo należy skierować pozew?

Ofiara może dochodzić odszkodowania za szkody wyrządzone przestępstwem, wytaczając powództwo adhezyjne w postępowaniu karnym. W postępowaniu przygotowawczym powództwo adhezyjne można wytoczyć, zgłaszając roszczenie odszkodowawcze funkcjonariuszowi prowadzącemu postępowanie przygotowawcze lub prokuratorowi, a gdy sprawa jest rozpatrywana przez sąd – wnosząc pozew do sądu. Jeżeli ofiara nie wytoczyła powództwa adhezyjnego lub sąd pozostawił je bez rozpoznania w toku postępowania karnego, ofiara może wytoczyć powództwo odszkodowawcze przed sąd orzekający w sprawach cywilnych.

Na jakim etapie postępowania karnego powinienem wnieść pozew?

Powództwo adhezyjne można wytoczyć na każdym etapie postępowania karnego – aż do chwili rozpoczęcia postępowania dowodowego przez sąd.

O co mogę wnosić w pozwie i w jaki sposób mam przedstawić swoje roszczenie (wskazać łączną kwotę lub określić poszczególne szkody, utracone zyski i korzyści)?

Wytaczając powództwo adhezyjne, ofiara może dochodzić odszkodowania za szkody majątkowe lub zadośćuczynienia za szkody niemajątkowe wyrządzone przestępstwem popełnionym przez podejrzanego lub oskarżonego. W pozwie adhezyjnym należy podać dokładną wartość przedmiotu sporu, jak również wskazać dowody potwierdzające tę wartość.

Czy istnieje specjalny formularz pozwu dla takich roszczeń?

Nie przewidziano specjalnego formularza. Zastosowanie mają jedynie ogólne wymogi formalne pism procesowych wnoszonych do sądu.

Jakie dowody powinienem przedstawić na potwierdzenie mojego roszczenia?

Należy przedstawić dowody z dokumentu, dowody rzeczowe lub inne dowody potwierdzające wartość poniesionej szkody.

Czy muszę uiścić opłaty sądowe lub inne należności z tytułu wniesienia pozwu?

Pozew adhezyjny o odszkodowanie za szkody majątkowe i zadośćuczynienie za szkody niemajątkowe wyrządzone przestępstwem nie podlega opłacie sądowej.

Czy mogę uzyskać pomoc prawną przed postępowaniem lub w jego toku? Czy mogę ją otrzymać, jeżeli nie mieszkam w państwie, w którym prowadzone jest postępowanie?

Tak, obywatele Republiki Litewskiej, obywatele innych państw członkowskich Unii Europejskiej i inne osoby fizyczne legalnie zamieszkujące w Republice Litewskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej są uprawnieni do skorzystania z prawa pomocy w sprawach dotyczących odszkodowania za szkody wyrządzone przestępstwem. Decyzje o przyznaniu pomocy prawnej podejmuje służba ds. pomocy prawnej gwarantowanej przez państwo (Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba).

W jakiej sytuacji sąd karny oddali lub odrzuci mój pozew przeciwko sprawcy czynu?

Sąd oddali powództwo adhezyjne, jeżeli nie ma dowodów potwierdzających udział oskarżonego w popełnieniu przestępstwa.

Sąd pozostawi powództwo bez rozpoznania wówczas, gdy oskarżony zostanie uniewinniony ze względu na fakt, że popełniony czyn nie nosi znamion przestępstwa ani wykroczenia, bądź gdy powód cywilny lub jego pełnomocnik nie stawią się na rozprawie sądowej. W takich przypadkach powód cywilny jest uprawniony do wytoczenia powództwa w postępowaniu cywilnym.

W wyjątkowych przypadkach, gdy sąd nie jest w stanie określić dokładnej kwoty, którą ma zasądzić na rzecz powoda cywilnego, ponieważ potrzebuje dodatkowych danych, może w wyroku skazującym oskarżonego uwzględnić powództwo wytoczone przez powoda cywilnego i skierować kwestię ustalenia kwoty odszkodowania do rozpatrzenia przez sąd orzekający w sprawach cywilnych.

Czy mogę zaskarżyć to orzeczenie lub dochodzić innych sposobów naprawienia szkody?

Tak, takie orzeczenie sądu można zaskarżyć do sądu apelacyjnego w trybie określonym w kodeksie postępowania karnego (Baudžiamojo proceso kodeksas).

Jeżeli zostanie mi przyznane odszkodowanie, w jaki sposób mogę zapewnić wykonanie wyroku sądowego wobec sprawcy czynu i jaką pomoc w tym zakresie mogę uzyskać?

Z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia zasądzającego odszkodowanie powód cywilny nabywa prawo do uzyskania tytułu egzekucyjnego, który może przedstawić komornikowi w celu wyegzekwowania tej kwoty. Powód cywilny, który spełnia wszystkie określone warunki, może otrzymać dodatkowe zwolnienie od kosztów również w toku postępowania egzekucyjnego.

Ostatnia aktualizacja: 07/04/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.